

Nâng cao năng lực của đội ngũ giảng viên ở các trường đại học địa phương trong giai đoạn hiện nay

Lê Thanh Nhân*

*Khoa Kinh tế - Luật, Trường Đại học Tiền Giang

Received: 08/3/2024; Accepted: 14/3/2024; Published: 21/3/2024

Abstract: The Industrial Revolution 4.0 has been changing all aspects of social life, including the field of higher education. Therefore, improving professional and professional capacity for teaching staff is necessary to improve the training quality of universities, including local universities. This article presents the role of lecturers, limitations on the quality of teaching staff for local universities, thereby proposing some solutions to improve professional and professional capacity for lecturers at local universities in the current period.

Keywords: Competence, faculty, university, local

1. Đặt vấn đề

Các trường đại học địa phương ở Việt Nam có vai trò quan trọng trong việc đào tạo nguồn nhân lực chuyên môn, nghiên cứu khoa học và chuyển giao công nghệ phục vụ yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội phù hợp với đặc thù địa phương. Hệ thống các trường đại học địa phương đã đóng góp một phần không nhỏ trong việc cung ứng nguồn nhân lực cho các tỉnh, tạo điều kiện cho các em học sinh không đủ điều kiện có cơ hội để học đại học. Tuy nhiên, hiện nay các trường đại học địa phương còn khó khăn về nguồn nhân lực và kinh phí hoạt động. Trong đó nguồn nhân lực quan trọng là đội ngũ giảng viên có năng lực, chuyên môn nghiệp vụ. Vì vậy, việc nâng cao năng lực, chuyên môn nghiệp vụ cho giảng viên ở các trường đại học địa phương là cần thiết nhằm nâng cao chất lượng đào tạo của nhà trường, từ đó góp phần phát triển nguồn nhân lực cho địa phương.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Vai trò của đội ngũ giảng viên đến chất lượng của Trường Đại học địa phương

Trong các thành tố cấu thành nên chất lượng đào tạo đại học, sự tham gia của giảng viên giữ một vai trò then chốt, là nhân tố được đánh giá như người hoa tiêu dẫn đường cho sự phát triển của sinh viên. Vai trò then chốt của giảng viên đối với chất lượng đào tạo đã được nhiều nhà nghiên cứu về giáo dục trong và ngoài nước khẳng định. R. Batliner đã viết “Giáo viên là chủ chốt quyết định việc dạy và học có chất lượng” và Giáo sư Hoàng Tụy cũng đã khẳng định “Vai trò quyết định đối với chất lượng giáo dục vẫn thuộc về các yếu tố có liên quan trực tiếp tới người thầy”. Vai trò này của giảng viên được thể hiện qua những nội dung sau:

- Giảng viên là người quyết định đến chất lượng các chương trình đào tạo của nhà trường. Để đạt được kết quả tốt nhất trong việc đào tạo thì nội dung chương trình đào tạo phải có chất lượng, gắn với yêu cầu của thực tiễn. Trong đó, đội ngũ giảng viên là lực lượng chính xây dựng và phát triển chương trình đào tạo. Nếu đội ngũ giảng viên có năng lực nghề nghiệp giỏi sẽ xây dựng và phát triển các chương trình đào tạo có chất lượng và hiệu quả, đáp ứng đào tạo nguồn nhân lực có chất lượng cho địa phương và xã hội.

- Chất lượng đào tạo của nhà trường được quyết định bởi một phần quan trọng thông qua chất lượng của sinh viên. Trong đó, đội ngũ giảng viên là người có vai trò quan trọng quyết định đến chất lượng của sinh viên. Nếu giảng viên có năng lực nghề nghiệp giỏi sẽ đào tạo sinh viên có chất lượng, đáp ứng nhu cầu của xã hội, qua đó nâng cao chất lượng đào tạo của nhà trường.

- Giảng viên có vai trò quan trọng trong việc nâng cao chất lượng nghiên cứu khoa học của sinh viên. Nghiên cứu khoa học sinh viên là hoạt động quan trọng và cần thiết của công tác đào tạo, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo. Vì thế, phát triển nghiên cứu khoa học trong sinh viên là một yêu cầu cần thiết, nhằm nâng cao chất lượng đào tạo, nâng cao tính tự chủ, sáng tạo của sinh viên.

2.2. Các biện pháp nâng cao năng lực cho đội ngũ giảng viên ở các trường đại học địa phương trong giai đoạn hiện nay

2.2.1. Đối với cơ quan quản lý nhà nước ở địa phương

- Tăng cường đầu tư kinh phí, cơ sở vật chất nhằm tạo điều kiện cho nhà trường mở rộng quy mô đào tạo thông qua việc mở rộng các phòng thí nghiệm, thực hành để tạo điều kiện cho giảng viên nâng cao chuyên môn, nghiệp vụ.

- Có chính sách phát triển, hỗ trợ đội ngũ giảng viên trong việc hỗ trợ kinh phí cho giảng viên học tập nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, nhất là kinh phí hỗ trợ cho giảng viên học nghiên cứu sinh. Việc hỗ trợ kinh phí này áp dụng cho tất cả các giảng viên chứ không chỉ đối với những giảng viên giữ chức vụ lãnh đạo, quản lý.

- Sở Khoa học Công nghệ ở địa phương tạo điều kiện cho giảng viên thực hiện các đề tài nghiên cứu khoa học để nâng cao năng lực nghiên cứu khoa học cho giảng viên, qua đó tạo nguồn thu nhập cho giảng viên để có điều kiện học tập nâng cao trình độ.

2.2.2. Đối với các trường đại học địa phương

- Ban hành các văn bản quy định về tiêu chuẩn, chức trách, nhiệm vụ của giảng viên cụ thể trên cơ sở tuân thủ các quy định của Nhà nước để hướng dẫn các đơn vị xây dựng quy định về chức trách, nhiệm vụ của giảng viên.

- Thực hiện tốt công tác quy hoạch cán bộ phù hợp với kế hoạch chiến lược phát triển nhà trường.

- Làm tốt công tác tuyển chọn, đào tạo và sử dụng có hiệu quả đội ngũ giảng viên ở các trường đại học địa phương.

- Ngoài những quy định của Nhà nước, Bộ, ngành, các trường cần xây dựng định hướng và quy định đối với quản lý đội ngũ giảng viên sao cho phù hợp với hoàn cảnh và điều kiện thực tế của trường và địa phương.

- Hoàn thiện quy định về tiêu chuẩn, chức trách nhiệm vụ của giảng viên theo đặc thù của đơn vị, xây dựng quy chế đánh giá giảng viên trong đơn vị vừa đúng với quy định của nhà nước, của ngành vừa đảm bảo thúc đẩy sự phát triển của giảng viên.

- Mạnh dạn đề xuất với lãnh đạo địa phương về các chính sách phát triển, chính sách hỗ trợ đội ngũ giảng viên trong mối tương quan với các địa phương khác.

- Bổ sung, hoàn thiện cơ chế, chính sách đãi ngộ đối với đội ngũ giảng viên tương xứng với thành tích và năng lực cá nhân; điều chỉnh chính sách lương, phụ cấp ưu đãi, cơ chế đãi ngộ phù hợp để cải thiện đời sống vật chất và tinh thần, tạo động lực và điều kiện cho đội ngũ giảng viên nâng cao năng lực, trình độ.

- Phải nâng cao năng lực nghiên cứu khoa học cho giảng viên bằng những hình thức như sau:

+ Nhà trường nên thành lập các câu lạc bộ nghiên cứu khoa học, nhóm nghiên cứu khoa học trong trường và tổ chức sinh hoạt thường xuyên, tạo điều kiện giúp đỡ cho các giảng viên trẻ tham gia cùng làm đề tài với những người có kinh nghiệm.

+ Chú trọng gắn kết quả thực hiện nhiệm vụ

nghiên cứu khoa học của giảng viên với công tác bố trí, sử dụng cán bộ. Nên có chính sách ưu tiên trong quy hoạch, bổ nhiệm cán bộ đối với cán bộ giảng viên có thành tích xuất sắc trong công tác nghiên cứu khoa học; trong tiêu chuẩn, điều kiện bổ nhiệm lại cần phải có tiêu chí về thành tích nghiên cứu khoa học.

+ Cần có chính sách để tăng kinh phí cho các đề tài nghiên cứu khoa học của giảng viên. Ngoài nguồn kinh phí sự nghiệp khoa học và công nghệ, các trường đại học địa phương nên chủ động hợp tác với các doanh nghiệp, đơn vị sản xuất kinh doanh, tổ chức quốc tế vừa thu hút nguồn kinh phí tài trợ cho hoạt động nghiên cứu khoa học của giảng viên, vừa giúp các đề tài có tính ứng dụng cao hơn.

+ Nên có chính sách cho phép quy đổi số giờ nghiên cứu khoa học vượt định mức của giảng viên thành giờ chuẩn giảng dạy để tạo điều kiện cho giảng viên có giờ giảng chưa đủ định mức. Việc quy đổi này tạo điều kiện cho giảng viên được xem là hoàn thành định mức giảng dạy trong năm khi đánh giá, xếp loại giảng viên hàng năm, đây cũng là một trong những giải pháp có thể chấp nhận được, nhất là đối với các trường đại học địa phương.

2.2.3. Đối với đội ngũ giảng viên

- Giảng viên phải xác định cho mình động cơ hấn đầu trong công tác và học tập nâng cao trình độ một cách đúng đắn, xây dựng lộ trình cụ thể để sớm hoàn thiện bản thân đáp ứng nhu cầu phát triển của nhà trường. Cần xác định nhiệm vụ giáo dục đào tạo trong giai đoạn hiện nay đã có những yêu cầu đòi hỏi cao hơn đối với người giảng viên đứng trên bục giảng. Người giảng viên trẻ hiện nay không chỉ nắm vững chuyên môn nghiệp vụ, có khả năng sư phạm tốt, làm chủ được công nghệ trong dạy học mà còn phải luôn có ý thức cầu tiến, tự nghiên cứu để có thể trở thành chuyên gia trong lĩnh vực mình giảng dạy.

- Giảng viên phải xung kích trong phong trào nghiên cứu khoa học, thực hiện công trình sáng kiến phục vụ quá trình đào tạo tại nhà trường. Mỗi giảng viên trẻ không chỉ tận tâm trên bục giảng mà còn phải tận tụy, tâm huyết với công tác nghiên cứu khoa học. Công tác nghiên cứu khoa học phải nghiêm túc, sản phẩm là kết quả quá trình nghiên cứu của bản thân và có tính thực tiễn cao với những số liệu, dẫn chứng cụ thể. Phải mạnh dạn trong việc nghiên cứu khoa học. Thời gian đầu có thể viết bài tham luận hội thảo, viết bài báo cho các tạp chí trong nước. Sau đó khi quen với cách thức và phương pháp thì nâng lên viết bài báo quốc tế hoặc thực hiện các đề tài khoa học, ...

(Xem tiếp trang 346)

Các bài tập trên đây sẽ được bài báo lựa chọn để ứng dụng nâng cao trình độ kỹ thuật hai bước lên rõ cho nam học sinh đội tuyển bóng rổ trường THPT Ngô Thị Nhậm.

3. Kết luận

Kỹ thuật hai bước lên rõ của nam học sinh đội tuyển Bóng rổ trường THPT Ngô Thị Nhậm, Thanh Trì, Hà Nội còn nhiều hạn chế dẫn đến kết quả kiểm tra nội dung kỹ thuật trên còn thấp. Việc lựa chọn được hệ thống bài tập phù hợp trong giảng dạy kỹ thuật hai bước lên rõ sẽ tạo điều kiện nâng cao được kỹ thuật và thành tích hai bước lên rõ cho nam học sinh đội tuyển Bóng rổ trường THPT Ngô Thị Nhậm, Thanh Trì, Hà Nội, góp phần nâng cao thành tích thi đấu, nâng cao chất lượng đào tạo của Nhà

trường.

Tài liệu tham khảo

1. Harre. D (1996), *Học thuyết huấn luyện*, Dịch: Trương Anh Tuấn - Bùi Thế Hiền, NXB TĐTT, Hà Nội.
2. Lưu Quang Hiệp, Phạm Thị Uyên (1995), *Sinh lý học TĐTT*, NXB TĐTT, Hà Nội
3. Đinh Can (1978), *Kỹ thuật Bóng rổ*, NXB TĐTT.
4. Trịnh Khang, *Sách Bóng rổ*, NXB HN.
5. Nguyễn Kim Minh, Phạm Xuân Nga (1996), *Một số vấn đề về tuyển chọn và đào tạo VĐV trẻ*, NXB TĐTT, Hà Nội.
6. Nôvicôp - Matvêp (1980), *Lý luận và phương pháp giáo dục thể chất*, NXB TĐTT, Hà Nội.

Nâng cao năng lực của đội ngũ giảng viên... (tiếp theo trang 334)

- Phải có kế hoạch sắp xếp các công việc cá nhân, gia đình để học tập nâng cao trình độ, chuyên môn nghiệp vụ, nhất là học nghiên cứu sinh đối với những ngành đào tạo còn thiếu tiến sĩ. Có thể tham gia các đề tài nghiên cứu khoa học cấp trường, cấp tỉnh để có kinh phí cho việc học tập, qua đó nâng cao trình độ nghiên cứu khoa học.

- Phải có tinh thần, trách nhiệm, tích cực trong việc xây dựng và phát triển chương trình đào tạo của nhà trường. Giảng viên phải thường xuyên tham gia các buổi tập huấn, nghiên cứu các văn bản quy định về xây dựng, phát triển chương trình đào tạo, xem đây là một trong những nhiệm vụ chính để nâng cao chất lượng đào tạo của nhà trường.

- Phải thường xuyên tham gia các lớp tập huấn về bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ do nhà trường hoặc liên kết tổ chức. Tích cực tham gia viết bài tham luận hoặc tham gia các hội thảo khoa luận do các trường khác tổ chức để giao lưu, học hỏi kinh nghiệm chuyên môn, nghiệp vụ.

3. Kết luận

Phát triển đội ngũ giảng viên ở các trường đại học địa phương là nhiệm vụ thường xuyên, có ý nghĩa quan trọng trong việc tạo ra nguồn nhân lực cho sự phát triển của địa phương. Phát triển đội ngũ giảng viên ở các trường đại học địa phương là quá trình xây dựng, hoàn thiện đội ngũ giảng viên ở đáp ứng các tiêu chuẩn năng lực nghề nghiệp theo yêu cầu mới. Để phát triển đội ngũ giảng viên ở các trường đại học địa phương trong thời gian tới cần có nhiều giải pháp đồng bộ từ phía cơ quan quản lý nhà nước

ở địa phương, nhà trường và giảng viên. Trong đó, vai trò của nhà trường trong việc xây dựng kế hoạch phát triển, tuyển dụng, phân công sử dụng, đánh giá, đào tạo, bồi dưỡng, đãi ngộ cho đến xây dựng môi trường, tạo động lực cho đội ngũ giảng viên phát triển. Bên cạnh đó, giảng viên phải luôn rèn luyện phẩm chất đạo đức, tích cực học tập, nghiên cứu nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ để đáp ứng được nhu cầu đào tạo nguồn nhân lực có chất lượng cho địa phương. Nếu thực hiện tốt các giải pháp này, sẽ phát huy được hết năng lực của đội ngũ giảng viên, nâng cao chất lượng giáo dục - đào tạo của trường đại học địa phương, đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của sự phát triển kinh tế - xã hội ở địa phương.

Tài liệu tham khảo

- [1]. Nguyễn Đức Hưng. (2017). *Cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0 và vấn đề đặt ra đối với giáo dục Việt Nam*. Đà Nẵng. NXB Quân đội nhân dân.
- [2]. Nguyễn Thị Xuân Mai (2019). *Giáo dục đại học trong cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0*. Trường Đại học An Giang. Kỷ yếu hội thảo khoa học quốc tế, 236-243.
- [3]. Trịnh Quang Dũng, Phạm Thị Hằng. (2018). *Cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0 và sự tác động đến phương pháp dạy học ở đại học hiện nay*. Tạp chí giáo dục. Số đặc biệt Kỳ 2 tháng 5-2018, 94-97.
- [4]. Nguyễn Thị Thanh Thảo, Nguyễn An Phú và CS. *Những năng lực then chốt của giảng viên trong thời đại giáo dục 4.0*. Tạp chí Công Thương. Truy cập từ <http://tapchicongthuong.vn/bai-viet/tac-dong-cua-cuoc-cach-mang-40-toi-giao-duc-cua-viet-nam-27238.htm>.